Bestuurlijk voorstel

Zaaknummer: 4284635

Uitkomsten septembercirculaire 2026

Programma
0. Voor en door bewoners

Besluit

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Akkoord te gaan met de financiële uitkomsten van de septembercirculaire 2026:

   A. In 2026 het hogere bedrag van het gemeentefonds ten opzichte van de meicirculaire 2026 van € 255.641 toe te voegen aan de algemene reserve.

   B. In 2027 het hogere bedrag van het gemeentefonds ten opzichte van de programmabegroting 2027 (meicirculaire 2026) van € 846.165 voor kennisgeving aan te nemen (wordt geactualiseerd met de meicirculaire 2027).

   C. Kennis te nemen van de meerjarige positieve mutaties en deze mee te nemen in de tussenstand van het meerjarenperspectief 2028-2031 van de perspectiefnota 2028.
      1. a) Jaarschijf 2028 € 707.094
      2. b) Jaarschijf 2029 € 756.840
      3. c) Jaarschijf 2030 € 711.361
      4. c) Jaarschijf 2031 € 698.384

Toelichting

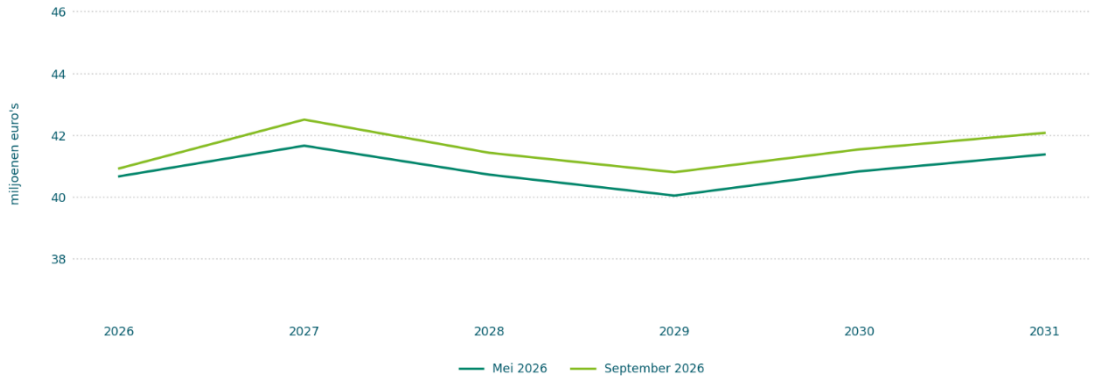
De financiële consequenties van het gemeentefonds voor de jaren 2026-2031 zijn via de septembercirculaire 2026 geactualiseerd en bekend gemaakt.

Uitkomsten septembercirculaire 2026

Samenvatting

De uitkomsten van de septembercirculaire zijn over de volgende jaren gunstiger ten opzichte van de meicirulaire.

Het verloop is als volgt: **(bedragen x € 1 miljoen)**

Naast extra uitkeringen voor onder andere de uitvoering Wet versterking volkshuisvesting, Spreidingswet en openbare bibliotheken komen de extra middelen vooral door de verhoging van de uitkeringsfactor op basis van hogere compensatie voor loon- en prijsstijgingen en uit het BTW compensatiefonds. Daarnaast heeft de fondsbeheerder vanaf 2027 een bijstelling op het groeipercentage gedaan met betrekking tot WOZ gegevens dat een positief effect op gemeenten heeft.

Verder zijn sommige maatstaven zoals het aantal inwoners bijgesteld. Per saldo een positief effect.

Uitkomsten septembercirculaire 2026

Argumenten tot voorstel

De omvang van het gemeentefonds is onderhevig aan ontwikkelingen. Jaarlijks ontvangen gemeenten van het rijk de mei-, september- en decembercirculaire. De circulaire van september is gebaseerd op de miljoenennota van het rijk.

Het grootse component van het gemeentefonds is de algemene uitkering die berekend wordt aan de hand van maatstaven zoals het aantal inwoners, oppervlakte gemeente en een uitkeringsfactor die voor alle gemeenten gelijk is en gerelateerd aan het bruto binnenlands product. Daarnaast ontvangen gemeenten integratie- en decentralisatie-uitkeringen en middelen voor taakmutaties.

De gehele omvang van het gemeentefonds is vrij besteedbaar. Decentralisatie- en integratie-uitkeringen geven alleen aan met welke kosten gemeenten geconfronteerd kunnen worden en hebben geen gevolgen voor de bestedingsvrijheid.

Onderaan een overzicht van de wijzigingen ten opzichte van de meicirculaire 2026 en de belangrijkste toelichting daarop.

Uitkering	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Basisregistratie Personen	-5					
Bijstand jongerennorm	1					
Europese Richtlijn Energieprestaties van Gebouwen (EPBD IV)	6					
Handelsregister KVK	-2					
IBO Problematische schulden		9	9	9	9	9
Impulsbudget sociale infrastructuur		-2	-2	-2	-2	-2
Landelijke aanpak adreskwaliteit	3					
Openbare bibliotheken		105				
Participatie		-2	-2	-2	-2	-2
Spreidingswet	27					
Uitvoeringskosten inburgering	15					
Wet op de lijkbezorging			1	1	1	1
Wet versterking regie volkshuisvesting: integrale dienstverlening	10	3	3	3	3	3
Wet versterking regie volkshuisvesting: uitvoeringskosten	108	113	113	114	116	117
Wijziging uitkeringsfactor	56	141	138	244	218	219
Wijziging volumes	37	477	445	388	367	352
Totaal	**256**	**846**	**707**	**757**	**711**	**698**

Europese richtlijn energieprestaties van gebouwen (EPBD IV)

Gemeenten krijgen te maken met extra uitvoerings- toezicht- en handhavingskosten als gevolg van de nieuwe Europese richtlijn voor energieprestaties van gebouwen. Voor de eerste tranche wordt in 2026 € 1,4 miljoen beschikbaar gesteld. Voor de gemeente Texel gaat het in 2026 om een bedrag van € 5.545.

IBO Problematische schulden

Het kabinet voert een pakket aan maatregelen in om problematische schulden fundamenteel aan te pakken, gebaseerd op het Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) Problematische schulden. Vanaf 2027 stelt het rijk structureel € 19.7 miljoen beschikbaar om de vroegsignalering van

problematische schulden te verbeteren. De inzet is erop gericht het bereik van de doelgroep te verdubbelen en ongewenste uitval te halveren. Voor de gemeente Texel gaat het vanaf 2027 om een bedrag van € 9.397.

Openbare bibliotheken
Gemeenten krijgen op grond van de gewijzigde Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen een zorgplicht voor een toegankelijk bibliotheekaanbod die een fysieke collectie heeft en over een professionele personeelsbezetting beschikt. Hiervoor ontvangen gemeenten extra middelen. Voor de gemeente Texel gaat het in 2027 om een bedrag van € 105.000.

Spreidingswet
Gemeenten hebben op grond van de Spreidingswet een nieuwe taak bij het realiseren van opvangplekken voor asielzoekers. Hiervoor is in 2026 in totaal € 15,3 miljoen beschikbaar. Iedere gemeente ontvangt € 20.000; het resterende bedrag wordt verdeeld op basis van de indicatieve verdeling van opvangplaatsen per gemeente. Voor de gemeente Texel gaat het in 2026 om een bedrag van € 27.018.

Uitvoeringskosten inburgering
Onderzoek naar de Wet inburgering 2021 laat zien dat gemeenten een tekort hebben op de uitvoeringskosten, vooral door hogere aantallen inburgeringsplichtigen. Het rijk stelt daarom voor de periode 2026-2028 in totaal € 93 miljoen beschikbaar. De middelen voor 2027 en 2028 worden naar verwachting in het voorjaar van 2027 beschikbaar gesteld. De middelen voor 2026 zijn in deze circulaire toegevoegd. Voor de gemeente Texel gaat het in 2026 om een bedrag van € 14.598.

Wet versterking regie volkshuisvesting: integrale dienstverlening
Gemeenten moeten vanwege de Wet versterking regie volkshuisvesting hun Wmo-beleidsplan aanpassen en daarin aangeven hoe zij samen met aanbieders zorgen voor integrale dienstverlening rond wonen, zorg en ondersteuning. Hiervoor is € 9,8 miljen beschikbaar gesteld in 2026 en vanaf 2027 structureel € 3 miljoen. Voor de gemeente Texel gaat het in 2026 om een bedrag van € 9.788.

Wet versterking regie volkshuisvesting: uitvoeringskosten
De Wet Versterking regie volkshuisvesting zorgt ervoor dat overheden kunnen sturen op hoeveel, waar en voor wie er wordt gebouwd. Dit leidt tot extra uitvoeringslasten voor gemeenten. Voor incidentele uitvoeringslasten zijn in 2025 al middelen ontvangen. De nu toegevoegde middelen zijn ter compensatie van de structurele uitvoeringskosten. Voor de gemeente Texel gaat het in 2026 om een bedrag van € 108.020.

Wijziging uitkeringsfactor
De omvang van het gemeentefonds stijgt in de periode 2027 t/m 2031 op basis van nieuwe ramingen van lonen en prijzen door het Centraal Plan Bureau. Daarnaast lijken gemeenten in 2026 minder BTW terug te gaan vragen dan eerder werd verwacht. Het geschatte overschot wordt in 2026 aan het gemeentefonds toegevoegd. Voor de gemeente Texel gaat het in 2026 om een bedrag van € 56.291.

Wijziging volumes
De prognose van de volumes (zoals de ontwikkeling van het aantal inwoners, bedrijven etc.) is gewijzigd. Hierdoor wijzigt ook de uitkering. Voor de gemeente Texel gaat het in 2026 om een bedrag van € 36.969. In de 2027 is een toename te zien van € 477.000. Opmerkelijkste mutatie is de aanpassing van de WOZ gegevens (bijstelling groeipercentages) gemeenten dat zich positief uit in het kortingsbedrag ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

De vervolgonderzoeken die gaan plaatsvinden over de herijking van het gemeentefonds hebben geen gevolgen voor de omvang van het gemeentefonds in zijn totaliteit.

Bij de herverdeling wordt wel het onderzoek naar Overige Eigen Middelen van gemeenten betrokken. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor de gemeente Texel. Het risico daarvan is opgenomen in de risicoparagraaf van de programmabegroting 2027.

De herijking van het gemeentefonds is tot en met 2028 bevroren. In 2029 zal een volgende stap worden gezet in de ingroei naar het nieuwe verdeelmodel.

Anders ligt dat bij het advies van de commissie van Ark over de hervormingsagenda jeugd. Dit advies gaat uitspraken doen over de omvang van de benodigde middelen en wordt begin 2027 verwacht.

Alternatieven / andere scenario's

In de financiële verordening is opgenomen dat decentralisatie-/integratieuitkering en taakmutatie niet gelabeld worden en naar de algemene middelen gaan en dat via voorstellen aan de raad voorgelegd wordt wat nodig is voor uitvoering nieuwe wetten en anders. De raad kan ervoor kiezen om in tegenstelling tot het collegeadvies wel een aantal extra uitkeringen te labelen en niet ten gunste van de algemene middelen te brengen.

Doelstelling van beleidsvisie, beleidsregels, project en dergelijke

De doelstelling van deze septembercirculaire is om gemeenten te informeren over de omvang en verdeling van de rijksbijdragen uit het Gemeentefonds voor het lopende jaar en de daarop volgende jaren zodat de raad zijn kaderstellende en budgetterende rol goed kan uitvoeren.

Evaluatie

In de financiële verordening is afgesproken dat de uitkomsten van de circulaires gekoppeld zijn aan de p&c cyclus.

De uitkomst van de meicirculaire is de basis voor de begroting t+1. De uitkomst voor het lopende jaar wordt betrokken bij de tussenrapportage als incidenteel effect.

De uitkomst van de septembercirculaire is de basis voor perspectiefnota t+2. De mutatie voor het lopende jaar wordt via aparte besluitvorming aan de raad aangeboden in december en als incidentele mutatie verwerkt in de begroting van het lopende jaar.

De uitkomst van de decembercirculaire wordt verantwoord via de programmarekening van dat jaar.

Planning

College	03 november 2026
Commissie	09 december 2026
Raad	16 december 2026

Embargo

Niet van toepassing. Het besluit is na een week openbaar.

Financieel

De financiële mutaties van de septembercirculaire 2026 ten opzichte van de meicirculaire 2026 zijn in 2026:

Omvang gemeentefonds meicirculaire 2026	€ 40.673.500
Omvang gemeentefonds septembercirculaire 2025	€ 40.929.141
Programma 0 Hoger inkomsten gemeentefonds 2026	**€ 255.641**
Geen voorstellen tot labelingen	
Programma 0 Toevoeging aan algemene reserve	€ 255.641

De financiële mutaties voor de daaropvolgende jaren zijn:

	2027	2028	2029	2030	2031
Omvang gemeentefonds begroting 2027 (meicirculaire'26)	€ 41.665.087	€ 40.727.942	€ 40.050.703	€ 40.835.678	€ 41.382.098
Omvang gemeentefonds septembercirculaire 2026	€ 42.511.252	€ 41.435.036	€ 40.807.543	€ 41.547.039	€ 42.080.462
Verschil t.o.v. programmabegroting 2027	**€ 846.165**	€ 707.094	€ 756.840	**€ 711.361**	**€ 698.364**

De financiële mutaties voor 2027 zijn voor kennisgeving en worden te zijner tijd geactualiseerd met de uitkomsten van de meicirculaire 2027 en incidenteel financieel verwerkt in 2027.

De financiële mutaties 2028-2031 worden meegenomen in de financiële tussenstand van het meerjarenperspectief 2028-2031 van de perspectiefnota 2028.

Personeel en/of organisatie
Niet van toepassing.

Juridisch
Geen directe juridische gevolgen. De publicatie van de omvang van het gemeentefonds is onder voorbehoud van parlementaire beslutvorming van de miljoenennota.

Beleidsmatig
Niet van toepassing.

Inkoop- en aanbesteding
Niet van toepassing.

Majeure risico's
Niet van toepassing.

Beheer
Niet van toepassing.

Communicatie
Op reguliere wijze.

Belanghebbenden
Gemeente Texel.

Structuurvisie / Omgevingsvisie
Niet van toepassing.

Zaaknr. 4284635

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Financiële verhoudingswet
- Gemeentewet
- Comptabiliteitswet 2016 (parlementaire goedkeuring)
- Financiële verordening gemeente Texel

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Zaaknummer:

Uitkomsten septembercirculaire 2026

Programma
0. Voor en door bewoners

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Besluit

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Akkoord te gaan met de financiële uitkomsten van de septembercirculaire 2026:

   A. 2026 het hogere bedrag van het gemeentefonds ten opzichte van de meicirculaire 2026 van € 255.641 toe te voegen aan de algemene reserve.

   B. In 2027 het hogere bedrag van het gemeentefonds ten opzichte van de programmabegroting 2027 (meicirculaire 2026) van € 846.165 voor kennisgeving aan te nemen (wordt geactualiseerd met de meicirculaire 2027).

   C. Kennis te nemen van de meerjarige positieve mutaties en deze mee te nemen in de tussenstand van het meerjarenperspectief 2028-2031 van de perspectiefnota 2028.
      5. a) Jaarschijf 2028 € 707.094
      6. b) Jaarschijf 2029 € 756.840
      7. c) Jaarschijf 2030 € 711.361
      8. c) Jaarschijf 2031 € 698.384

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 16 december 2026,

De griffier, De voorzitter,